

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a a mianowicie w sobotę. — Drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna z góry. Ogłoszenia płatne natychm. Za redakcję odpow. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 18.

Nowe, sobota 30 kwietnia 1927 r.

Rok IV.

Dzień 3-go Maja.

Zbliża się rocznica wiekopomnej Konstytucji 3-go Maja, rocznicę, którą każdy Polak radośnie wspomina.

Program uroczystości:

2-go maja od godz. 8-mej wiecz. iluminowanie wieży wodnej.

3-go maja o godz. 6-tej rano pobudka na rynku.

Od godz. 7-mej rano rozpoczyna się bieg sztafetowy tut. Sokoła.

Od godz. 8-9 rano uroczystość szkolna w tut. Hali Gimnastycznej.

O godz. 9-tej stoją wszelkie Tow. Cechy i t. d. z sztandarami na dziedzińcu szkoły powszechnej, gotowi do pochodu.

O godz. 10-tej przed poł. uroczyste nabożeństwo. Spiewy wykonuje Tow. Spiewu „Lutnia”, chór mieszany.

Po nabożeństwie koncert na rynku.

Po poł. od godz. 3-4 i pół odbędzie się tradycyjny mecz piłki nożnej między tut. Sokołem a Stow. Młodz. Katol. o nagrodę wędrowną, na boisku przy domu Hallera, po zakończeniu meczu uroczyste uświetnienie dnia deklamacjami, referatami i t. p. w domu Hallera.

O godz. 8-mej wiecz. urządza Tow. Czytelnia Ludowej akademie na sali p. Borkowskiego.

Szanowne Obywatelstwo uprasza się o wzięcie udziału w uroczystościach i o przyzdobienie domów w barwy narodowe.

Nowe, dnia 26. kwietnia 1927 r.

Jabłoński burmistrz.

Plenarne zebranie

Związku Pracowników Kupieckich w Poznaniu, Oddział w Nowem

odbędzie się w czwartek dnia 5. maja b. r. o godz. 8-mej, wieczorem w lokalu p. Borkowskiego, na które, jak również na wycieczkę, która odbędzie się w dniu 1-go maja r. b. o godz. 4¹⁵ rano, uprzejmie zapraszamy.

W razie niepogody odbędzie się wycieczka o tym samym czasie w dniu 3. 5. b. r.

Zarząd

Z KRAINY WIECZNEGO ZAMĘTU.

Ostry zatarg włosko-jugosłowiański zwrócił znów ogólną uwagę na Albanję. Ma ten kraj dziwno szeptane: niejedna z wielkich awantur politycznych, wstrząsających życiem Europy, znajdowała swą kolebkę w dzikiej krainie bitnych Skipetarów. Czyżby więc miała Albanja zgotować nową niespodziankę? Uwaga publiczności europejskiej, pochłonięta sprawami Dalekiego Wschodu, zdaje się niedoceniać należyte istotnego stanu rzeczy na Bałkanach.

Cóż więc słoneczną Italję, co ją skłania do opanowania dzikich skał Albanji? Czemu to królestwo S.H.S. rzuca hasło „Bałkany dla Bałkańczyków” i sprzeciwia się inwazji włoskiej? Sprawa bardziej skomplikowana, niż się na pierwszy rzut oka wydaje. Przedewszystkiem w grę wchodzi czynniki strategiczne. Mając w ręku Wallonę, Włochy faktycznie zamykają Adrjatyk, czyniąc zeń swe morze wewnętrzne. Od wybrzeża Albanji do włoskiego Otronto jest zaledwie 65 kilometrów odległości...

Ale zagadnienie strategiczne zasłania sobą zagadnienie ekonomiczne. Mając w ręku Albanję i mogąc zamknąć w razie jakiegokolwiek konfliktu zatokę Otronto, Włochy uzależniają od swej dobrej woli losy portów jugosłowiańskich nad Adrjatykiem. Lecz to jeszcze nie wszystko. Przez Albanję przechodzi znakomita droga, pochodząca z czasów rzymskich, łącząca

Duraszo, z Salonikami. Kto zna tę drogę, ten z łatwością może, wkraczając na teren jugosłowiański, odciąć królestwo S.H.S. od Salonik, a więc od portu, który w życiu gospodarzem południowych Słowian odgrywa decydującą rolę.

I tu istotne źródło niepokojów jugosłowiańskich. Opanowawszy militarnie Albanję, zająwszy jej najważniejsze punkty strategiczne, Włochy stają się dyktatorem życia gospodarczego państwa króla Aleksandra. Losy portów jugosłowiańskich, losy ich wwozu i wywozu są wtedy zdane na łaskę i niełaskę Włoch. W grę wchodzi jednak jeszcze inny czynnik, który tłumaczy, dlaczego Italja stara się mocną nogą stanąć w Albanji. Tym czynnikiem jest ów spiritus movens większości posunięć politycznych dzisiejszego świata, a który ma na imię nafta. Przez długi czas spoglądano na Albanję jako na kraj, którego jedynymi bogactwami są skały i rozbójnicy. O możliwościach gospodarczych tego kraju nikt nie myślał. Sytuację jednak zmieniła radykalnie wojna światowa. W czasie jej ta dzika kraina stała się terenem licznych marszów i przemarszów różnych wojsk walczących. Armjom towarzyszyli uczeni inżynierowie i geolodzy, którzy nie omieszkali oczywiście po drodze zapoznać się na wszelki wypadek z zawartością terenów albańskich. Wyniki tych badań były nad wyraz niespodziewane. Okazało się, że ziemia albańska obfituje w niezwykle bogactwa naturalne. W pobliżu Koricy i Tepeleni znaleziono węgiel, w Puke — miedź, a w dolinie rzeki Fani — żelazo. Surowce, których Włochom tak bardzo brak, a które tak bardzo są im potrzebne. Przedewszystkiem zaś rzeki i jeziora albańskie nadają się, jak mało które w Europie, do tego, by stać się źródłem siły elektrycznej. Włosi projektują już założenie nad jeziorem Ochrida wielkiej centrali, któraby nie tylko obsługiwała całą Albanję ale drogą podmorską dostarczałyby mogła siły elektrycznej dla całego szeregu prowincji wschodniej Italji. Dla dzieła elektryfikacji Włoch przysłałyby się więc potoki i jeziora zza morza.

Najważniejszym jednak było odkrycie ropy. Bogactwa Albanji pod tym względem są niezwykle. Jest to dalszy ciąg karpackich złóż naftowych, nie ustępujący pod względem wydajności rumuńskim. Włochy, które na swoim terytorjum państwowym znajdują zaspokojenie swych potrzeb naftowych w wysokości zaledwie 1 proc. całego zapotrzebowania, chciwie okiem patrzą na Albanję, jako na zdobywcę, która nie powinna się im za żadną cenę wymknąć. Eksploatacja ropy albańskiej zaspokoi potrzeby rynku włoskiego, niezależniąc go od zagranicy. Nie trzeba dodawać, że to ostatnie ma kolosalne znaczenie dla politycznych aspiracji faszystowskiej Italji.

Apetyty włoskie jednak tak łatwo zaspokojone być nie mogą. Każda kwestja naftowa musi siłą rzeczy przybrać charakter międzynarodowy już choćby dlatego, że zatrąca o interesy jednego z olbrzymich wśzechświatowych koncernów naftowych. Od chwili odkrycia ropy w Albanji wielkie te koncerny zaczęły się domagać od rządu w Tiranie koncesji dla siebie. Otrzymać taką koncesję nie było rzeczą trudną. Już w roku 1921 Anglo-Persian Oil dostaje taką koncesję, a wkrótce potem Amerykanie zarządzają „drzwiami otwartych” w Albanji, czyli koncesji dla ich Standard Oil. Naturalnie i Włosi wystąpili z żądaniem i włoskie towarzystwo kolei żelaznych, zostaje dopuszczony do udziału iupów. Wreszcie i firma francuska Credit general des Petroles otrzy-

mała udział, równy angielskiemu i włoskiemu. Całe cztery lata aż do roku 1925 trwały targi między wielkimi firmami naftowymi. W tej chwili eksploatacja koncesji angielskiej i włoskiej jest już rozpoczęta i daje, jak na początek doskonale wyniki. Naturalnie Włosi musieli się zgodzić na dopuszczenie potężniejszych do wspólnej misji, bowiem — jasną jest to rzeczą — idąc wbrew takim potęgom jak Anglo-Persian Oil, lub Standard Oil, nioby same nie mogły być zdziałac.

Podział terenów naftowych łączy się jednak najściślej znow z zagadnieniem polityczno-strategicznem. Wywóz nafty rumuńskiej i kaukaskiej uzależniony jest całkowicie od tego, kto rządzi cieśninami (Dardanele i Galipoli). Zamknięcie tych cieśnin zabija Rumunję i Kaukaz. Podobnie wywóz nafty albańskiej jest w rękach tego, kto rządzi w Otranto i Wallonie, czyli że jest w rękach Włoch. Zabezpieczając sobie rządy w cieśninie otryckiej, Włochy nie tylko zagrażają Jugosławii, ale uzależniają od swej woli losy nafty albańskiej. Zrozumiałem jest też więc znaczenie ogólno-swiatowe zamachów włoskich na Albanję. A jeżeli stwierdzamy, że w rękach angielskich znajduje się jedna trzecia terenów, które razem z włoskimi uczynią połowę całego terenu, jeżeli pozatem przypomnimy sobie o zbliżeniu angielsko-włoskiem, to zrozumimy niejako, co napozór wydaje się ukrytem. Za rządami włoskimi w Albanji kryje się sylwetki Anglo-Persian (większość akcji w ręku admiralicji angielskiej) oraz angielskie „Tow. Rushton“

Położenie gospodarcze Polski.

Położenie gospodarcze Polski — jak stwierdza Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie raportów swych 20 prowincjonalnych oddziałów — charakteryzowała w marcu pewna stabilizacja stosunków. Ewolucja poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, odbywała się bez nieoczekiwanych i silniejszych wahań, tak znamienych dla minionego półrocznego okresu. Utrwalające się przekonanie o stałości obecnego kursu złotego i zapewnionej równowadze budżetu państwowego, pomyślnie naogół wiadomości o stanie zatrudnienia i napływie zamówień w licznych gałęziach przemysłu, oraz wiadomości o toczących się pomyślnie pertraktacjach w sprawie uzyskania pożyczki państwowej na rynku amerykańskim, wniosły dużo uspokojenia. Obecny układ stosunków stwarza warunki dla produkcyjnej pracy dużo korzystniejszej, aniżeli istniały jeszcze rok temu; w razie uzyskania w obecnej chwili pożyczki zagranicznej, choćby nawet stosunkowo niewielkiej, zwiększone rezerwy walutowe zapewnią definitywną stabilizację złotego — niezależnie nawet od możliwego pogorszenia się bilansu handlowego — przyczem dopływ kapitałów z zagranicy wywrze odpowiedni wpływ na wysokość stopy procentowej w kraju, stale jeszcze nadmiernie wysokiej. Tendencja zniżkowa stopy procentowej na rynku prywatnym, jaką stwierdzić można było w ostatnich miesiącach, uległa w lutym b. r. pewnej stabilizacji. Obniżka natomiast stopy dyskontowej Banku Polskiego i dowolnych prawnie odsetek w lutym i w marcu, dalszej obniżki prywatnie pobieranych odsetek nie spowodowała, głównie z powodu wzmoczonego sezonowego popytu za kredytem. Dopływ wkładów do instytucji kredytowych trwa nadal.

Rolnictwo kończy pomyślnie zasiewy, ułatwione znacznie dzięki rządowym kredytom siewnym. Ceny artykułów rolniczych wskutek małej podaży utrzymują się na wysokim poziomie. W górnictwie węglowym położenie pogorszyło się w dalszym ciągu. Produkcja węgla zmniejszyła się o 20 proc. do 1.770 tys. tonn. Szczególnie silnie, bo o 271 tys. tonn, spadł zbył w kraju głównie z powodu nasycenia rynku wewnętrznego węglem, nagromadzonym w okresie strajku angielskiego w obawie przeszkód w dostawach. W ostatnim czasie tylko kolej daje poważniejsze zamówienia. Zbyt zagranicę zmniejszył się o 84

tys. do 683 tys. tonn. W porównaniu z marcem ub. roku zarówno produkcja jak i eksport węgla górnośląskiego wykazują jednakże wzrost o przeszło 70 proc. W przemyśle hutniczym sytuacja bez zmiany — pomyślna. Wskutek zawarcia w marcu układu w sprawie ochrony terytorjalnej z hutami austriackimi i węgierskimi, nastąpiło uspokojenie na rynku wewnętrznym, jednakże eksport zmienił na lepsze nie wykazuje. Położenie w górnictwie naftowym bez większych zmian, w przemyśle rafineryjnym konjunktura nadal pomyślna, przemysł włókienniczy w pełni zatrudniony, z wyjątkiem okręgu białostockiego. Przemysł drzewny znajduje się nadal w okresie pomyślnego koniunktury eksportowej. W handlu znaczne ożywienie, wskutek nadejścia sezonu dla szeregu artykułów. Ilość bezrobotnych w końcu marca, a zwłaszcza z początkiem kwietnia znacznie się zmniejszyła.

Położenie na rynku pieniężnym kształtowało się dalej pomyślnie i daje się skontantować dalszy wzrost oszczędności i wkładów w instytucjach kredytowych prywatnych i państwowych. Zmianą jest wzmożona dążność do zamiany wkładów walutowych i zwaloryzowanych na wkłady złotowe (zwłaszcza w centralnych i zachodnich województwach kraju), jak również skłonność banków zagranicznych (m. in. wiedeńskich) do umieszczania wkładów walutowych w bankach polskich, co zapewni nam zwiększony dopływ kapitałów z zagranicy.

Stopa procentowa na rynku prywatnym, mimo ponownej niżki oficjalnej stopy dyskontowej, niezmieniona i wynosi 1 1/4—1 3/4 proc., przy gorszym materiale wekslowym do 2 i pół proc. miesięcznie.

Rynek papierów wartościowych, po dwóch miesiącach wybitnie zwykłej tendencji, cechowała w marcu chwieńność i niezdecydowanie. Większa część akcji przemysłowych zwykowała o kilka do kilkunastu procent. Bank Polski osiągnął dalsząwyżkę o 20 proc., zwykowały również Bank Handlowy w Warszawie, Bank Zw. Sp. Zar., Bank Hipoteczny we Lwowie (o 30 proc.), Bank Kwilecki Potocki „Unia”, Gazolina (o 20 proc.), oraz niektóre listy zastawne.

Tak więc usiłowania nasze w kierunku opanowania kryzysu gospodarczego, uwieńczono zostały dość pomyślnym skutkiem, przyczem widoki na najbliższą przyszłość są zadawalające.

Dot. zakazu sprzedaży i spożywania napojów alkoholowych w czasie zakazanym.

Zdarzył się wypadek, że wskutek nieprzestrzeżenia ustawy z dnia 23. IV. 20 o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych, ogłoszonych w Orędowniku Powiatowym z dnia 28. X. 1922 nr. 8 poz. 41, miał miejsce w czasie jarmarku dnia 12. IV. 1927 w Bukowcu czynny opór przeciwko władzy policyjnej ze strony jednostek ludności cywilnej w stanie nietrzeźwym.

Wobec powyższego przypominam zwłaszcza restauratorom, art. 7 pkt. powyżej cyt. ustawy, który wyraźnie opiewa, że w miejscowościach położonych poza obrębem miasta powiatowego, wojewódzkiego lub stołecznego również w wszystkie inne dni tłumnych zebrań ludności, jak targi, jarmarki, odpusty, pielgrzymki, misje itp. stosowane będą ograniczenia, jak w punkcie f art. 7 tj. w niedziele i święta, obchodzone w urzędach państwowych, przyczem ograniczenia w tym wypadku wchodzi w życie od godziny 3 (15) dnia przedświątecznego i trwają do godziny 10 rano dnia poświęconego.

Miejscowym władzom policyjnym oraz organom policji państwowej polecam ścisłą kontrolę nad wykonaniem powyższego. Winnych należy bezwzględnie podać do ukarania.

Swiecie, dnia 14 kwietnia 1927.

Starosta.

Do wiadomości.

Burmistrz.

Dot. poboru rocznika 1906.

I. Pobór.

Na podstawie art. 33 ust. o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. Rz. P. Nr. 61-24) i zgodnie z rozporządzeniem p. Wojewody Pomorskiego odbędzie się w powiecie świeckim pobór rocznika 1906 według niżej podanego planu:

1. W NOWEM (Hotel p. Borkowskiego) w dn. 4, 5, 6, 7 i 9 maja br.
2. W OSIU (Hotel p. Smeji) w dniach 11, 12, 13 i 14 maja br.
3. W BUKOWCU (Hotel p. Czajkowskiego) w dniach 16, 17 i 18 maja br.
4. W SWIECIU (Dom Polski) w dniach 19, 20, 21, 23, 24, 25, 27 i 28 maja br.
5. Dodatkowy pobór w Swieciu (Dom Polski) dnia 10-go czerwca br.

Do poboru stawia się:

a) wszyscy mężczyźni, urodzeni w roku 1906,
b) mężczyźni rocznika 1905 i 1904, którzy przy zeszłorocznym przeglądzie uznani zostali przez Komisję poborową (lub później przez Komisję dodatkową) za czasowo niezdolni do służby wojskowej — Kategoria B. — oraz stawia się winni ci, którzy w drodze superrewizji zwolnieni wzgl. urlopowani zostali z wojska jako czasowo niezdolni (Kat. B.)

c) mężczyźni rocznika 1907, 1908, 1909, którzy nieśli do Powiatowej Komendy Uzupelnień podanie o przyjęcie do służby ochotniczej.

Wymienieni pod a i b (rocznik 06 i czasowo niezdolni z rocznika 05 i 04, kat. B.) mają obowiązek stawiania do poboru z tą gminą, w której zapisani są do spisu poborowych.

Wyprowadzenie się międzyczasie do innej gminy wzgl. powiatu nie zmienia tegoż obowiązku.

Nadmieniam jeszcze, że do poboru (przeglądu) nie mają obowiązku stawiać ci mężczyźni (poborowi) rocznika 1905 i 1904, którzy jako jedyni żywiciele wzgl. odziedziczający gospodarstwo, lub jako uczęszczający do szkół średnich wzgl. słuchacze zakładów wyższych uzyskali z art. 53, 57 ust. wojskowej, już raz odroczenie. Jedynie winni oni wnieść w terminie do 20 czerwca br. do właściwego Starostwa (gdzie figurują w liście poborowej) ponowne podanie, w celu uzyskania dalszego odroczenia. Do podania należy dołączyć dowody, stwierdzające fakt, że warunki, dla których uzyskali odroczenie, trwają nadal wzgl. przedłożyć odnośne zaświadczenie Dyrekcji szkoły średniej lub rektoratu uniwersytetu.

Termin, miejsce i kolejność stawiania gmin wzgl. obszarów dworskich wyjaśnia niżej podany rozkład poboru:

1. W dniu 4 maja br. w Nowem (Hotel p. Borkowskiego) o godz. 8-mej Nowe (miasto) poborowi rocznika 06 i odroczeni kat. B. rocznika 1905.
2. Nowe w dniu 5 maja br. o godz. 8-mej Nowe miasto odroczeni, kat. B. rocznika 05 i 04 Nowe obszar, Warlubie gmina, Wielki Komórsk gb. wieś, Wielki Komórsk kat. wieś oraz odroczeni, kat. B., rocznika 05 i 04 wyżej podanych gmin.
3. Nowe w dniu 6 maja br. o godz. 8-mej Bzowo, Bzówko, Buśnia, Rulewo, Dragacz, Krusze, Kurzejewo, Maławy, Osiek, Piędomorgi, Kończyce, Udzierz gmina oraz odroczeni, kat. B, rocznika 05 i 04 wyżej podanych gmin.
4. Nowe w dniu 7 maja br. o godz. 8-mej Udzierz obszar, Tryl, Wielk. Zajączkowo, Zajączkowo, Małe Zajączkowo, Zab. Zawada, Bąkowo, Fletnowo, Mały Lubień, Wielki Lubień, Mieliwo, Morgi, Osiny, Pastwistko oraz odroczeni kat. B, rocznika 05 i 04 wym. gmin.
5. Nowe w dniu 9 maja br. o godz. 8-mej Plochocin, Plochocinek, Rychława, Twardagóra, Zdroje p. Nowe, Nowy Tryl, Piaski, Michale, Mały Komórsk, Mniszek, Warlubie obsz. dw., oraz odroczeni, kat. B, rocznika 05 i 04 wym. gmin.

II. Odroczenie służby wojskowej.

Podania o odroczenie poborowych rocznika 1906 winne być wniesione zaraz, a najpóźniej do dnia poprzedzającego stawiania się poborowego przed komisją. W każdym razie zaleca się ze względu na konieczność należytego skompletowania wniosku jak najwcześniejsze wnoszenie podań, ażeby dać możliwość Starostwu do spowodowania uzupełnienia ewtl. braków. Wnioski bowiem przedstawione Komisji bez wymaganych dokumentów i dowodów, uwzględnione nie będą, a prawo do powtórnego przedłożenia wniosku po poborze nie przysługuje.

Odroczenia służby udziela się:

1. Jedynemu żywicielowi rodziny, o ile utrzymanie rodziny jest zależne od jego pracy i o ile poborowy ten obowiązek istotnie spełnia. Za jedynego żywiciele rodziny uważany będzie a) jedyny syn niezdolny do pracy rodziców, b) przyrodni brat osieroconego i do pracy niezdolnego rodzeństwa.

Do wniosku należy dołączyć:

a) szczegółowo wypełniony kwestionariusz, który wydaje tut. Starostwo — potwierdzony przez naczelnika gminy. Naczelnik gminy po zatwierdzeniu odpowiada za zgodność podań w kwestionariuszu zawartych,

b) oświadczenie Naczelnika gminy, wykazujące dokładnie posiadany przez wnioskodawcę majątek wzgl. dochód.

c) świadectwo lekarza pow. stwierdzające niezdolność matki i siostr do pracy. Osoby płci męskiej, jak ojciec i bracia dla stwierdzenia ich niezdolności do pracy, winni stawić się osobiście przed Komisją razem z poborowym.

Badaniu pod względem stwierdzenia niezdolności do pracy, nie podlegają rodzice, o ile ukończyli 60 lat życia, matka samotna (wdowa) o ile ukończyła 45 lat życia, siostra do lat 17 włącznie, brat do 15 lat włącznie.

2. Właścicielom odziedziczonych gospodarstw, o ile odziedziczyli gospodarstwo w linii wstępnej, wielkości takiej, jeżeli podlegający podatkom gruntowemu czysty dochód katastralny z tego gospodarstwa wynosi od 80 do 200 marek niem., co winno być udowodnione wyciągiem z arkuszy katastralnych wzgl. zaświadczeniem władz skarbowych. Fakt dziedzictwa udowodnić należy wyciągiem sądowym.

3. Uczniom szkół średnich, najwyżej do 23 roku życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie Dyrekcji szkoły.

4. Zwyczajnym słuchaczom wyższych zakładów

naukowych, najwyżej do 25 lat życia. Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie Rektoratu zakładu.

5. Uczniom rzemieślniczym i terminującym u majstrów cechowych, o ile wykażą się świadectwem o odbywaniu nauki rzemieślniczej, wydanem przez Zarząd właściwego cechu rzemieślniczego.

PP. Naczelnikom gmin polecam w razie potrzeby poinformować ubiegających się o odroczenie. Swiecie, dnia 14 kwietnia 1927 r.

Starosta.

Do wiadomości i zastosowania się.
Burmistrz.

Baczność!

Z powodu korzystnego zakupu niżylem cenę moich towarów przy zakupach gotówkowych, zamiast dawania zwyczajnych dodatków,

aż do 20%
od 1-go maja r. b.

Z poważaniem

Fr. Krogoll, Nowe

Telefon 28.

Szan. Publiczności niniejszem donosimy, że nasz

Autobus

do Grudziądza zawsze od

p. Maleckiego, ul. Podgórna

odjeżdża i to z powodu trudności podjechania pod górę.

— Odjazd rano o godz. 7¹⁵ i 14¹⁵. —

Cena do Grudziądza 2,00 zł.

Prosimy o poparcie naszego przedsięwzięcia.

Derzewski — Lamparski.

Dem geehrten Publikum zur Kenntnisnahme,
dass unser

Autobus

von

Herrn Malecki, Bergstrasse

nach Graudenz verkehrt, da es nicht möglich ist,
den Berg zu befahren.

— Abfahrt morgens 7¹⁵ und 14¹⁵ Uhr. —

Fahrpreis bis Grudziądz 2,00 zł.

Wir bitten unser Unternehmen gütigst unterstützen zu wollen.

Derzewski — Lamparski.

Struny, podstawki i kółki

na skrzypce oraz kolofonie

poleca

W. Wesołowski, Nowe.

OGŁASZAJCIE W GAZECIE NOWSKIEJ.

W moim ogrodzie, położonym przy ul. Dworcowej, sypię stale

Auf meinem Lande, gelegen in der ul. Dworcowa, streue dauernd

† truciznę. †

Franciszek Stasiewski
mistrz rzeźnicki.

† Gift. †

Franciszek Stasiewski
Fleischermeister.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje
szybko, gustownie i po cenach
przystępnych

Drukarnia W. Wesołowskiego.

Na mojej od p. Wehrmeistra wydzierzawionej roli sypię stale

† truciznę. †

Emil Weber.

Streue auf meinen Wehrmeister'schen Pachtlande-reien dauernd

† Gift! †

Emil Weber.

Wykazy

młodościanych

poleca

W. Wesołowski.

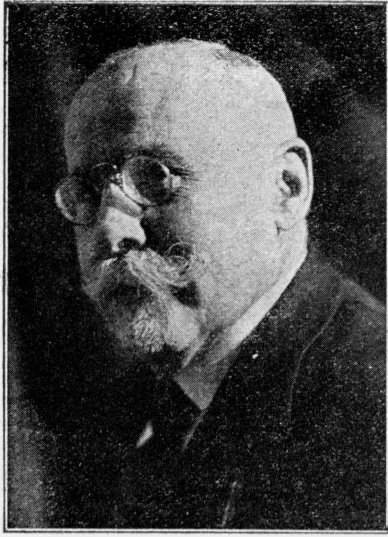
NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 1 MAJA 1927 R.

Z KRAJU, GDZIE WRE WOJNA DOMOWA

Grupa młodocianych obywateli m. Pekinu, których minki nie zdradzają zbytniego przejęcia się sprawami polityki wewnętrznej „Niebieskiego Państwa”.

Znakomity pisarz Waclaw Sieroszewski, laureat nagrody literackiej miasta Warszawy.

Zjazd Herceństwa Polskiego w Warszawie.

Dnia 23 kwietnia rozpoczął się zjazd Herceństwa polskiego uroczystym posiedzeniem w sali Politechniki. Wzięli w nim udział: Prezydent Rzeczypospolitej, p. Mościcki (1), b. Prezydent Rzeczypospolitej, p. Wojciechowski (2), gen. J. Haller (3), gen. Konarzewski (4) i inni.

Zamordowany przez zbirów, prezydent miasta Łodzi, ś. p. Marjan Cynarski.

Wycieczka młodzieży kaszubskiej na rynku Starego Miasta, w czasie zwiedzania pamiątek w Warszawie.

Bankiet wydany przez posta hiszpańskiego Vallina dla nowego posła polskiego w Hiszpanji p. Perlowskiego; siedzą od lewej do prawej: S. E. M. Queredo, Madame Perlowska, S. E. M. Zalewski, C-sse Walewska, M. Jeleński, M. Munis, C-u Rzyzewski, Madame Jeleńska, S. E. M. Vallin, Madame Zalewska, S. E. M. Perlowski, Madame Munis.

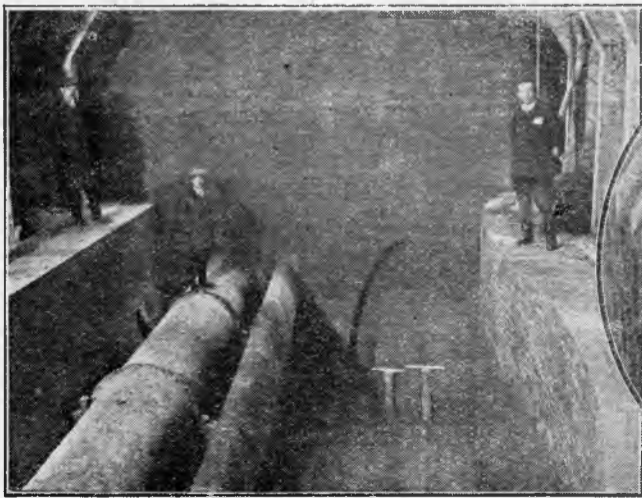

Dnia 22 kwietnia odbył się w hotelu Europejskim bankiet, wydany na cześć Konstantyna Balmonta, pisarza rosyjskiego przez Zarząd P. E. N. Klubu. Na zdjęciu widzimy Balmonta w chwili wpisywania swego nazwiska w księgę pamiątkową P. E. N. Klubu. Oprócz niego widoczni na zdjęciu: Boyzeleński (1), Sieroszewski (2), Strug (3), Pani Balmont (4) i inni.

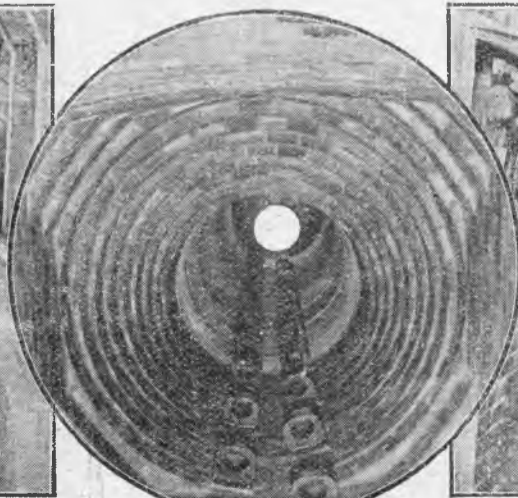

Na zaproszenie Polskiego Instytutu Prawa Administracyjnego przybyli do Warszawy profesorowie Paweł Negulesco i Hannibal Teodoresco (piastujący godność mera Bukaresztu). Profesorowie rumuńscy wygłoszą w Warszawie szereg odczytów. Na zdjęciu widzimy gości rumuńskich w chwili przybycia do Warszawy na Dworzec Główny.

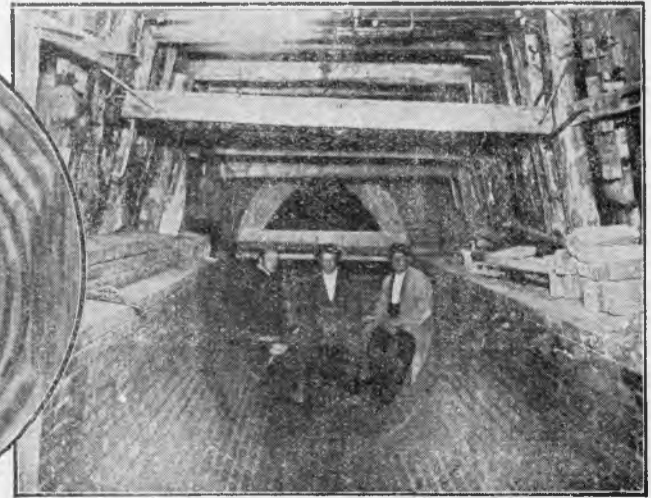
W podziemiach stolicy.

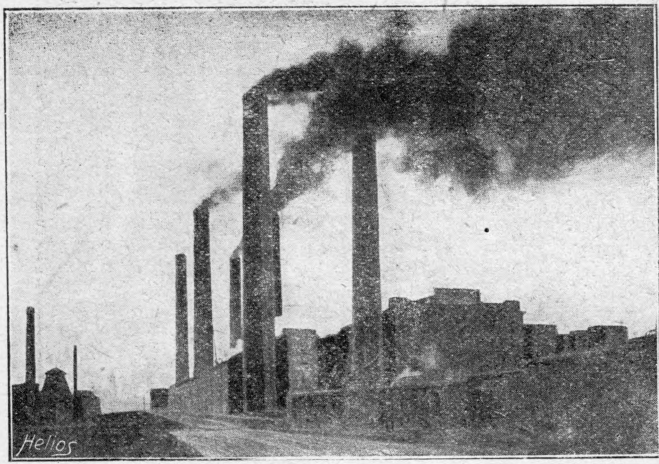
Budowa najwyższego węzła pod ul. Krasieńskiego. Ma on odciążać kolektor bielański.

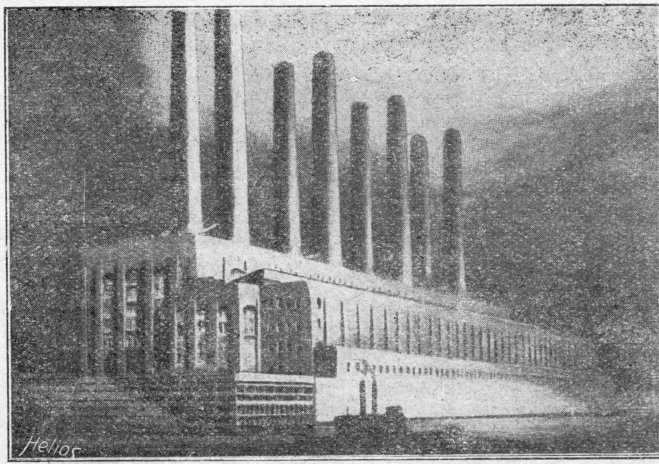
Wejście do jednego z kolektorów widziane z dołu.

Kanal A.2, zdjęcie pod tylarami kolei obwodowej. W środku stoi kierownik budowy, inż. Skoroszewski.

Fabryka dzisiejsza.

Fabryka przyszłości.

Match Vasas — Cracovia 0:0, 2:2 i 1:1. Zastawniak II (Cracovia) wybija Takacowi piłkę z przed nóg.

Młodzi Chińczycy z armji Czang-Tso-Lina, którzy walczą przeciwko bolszewikom.

Znany poskromiciel lwów John Conprimer, obecnie poskramia krokodyle.

Najmłodszy żołnierze Czang-Tso-Lina.

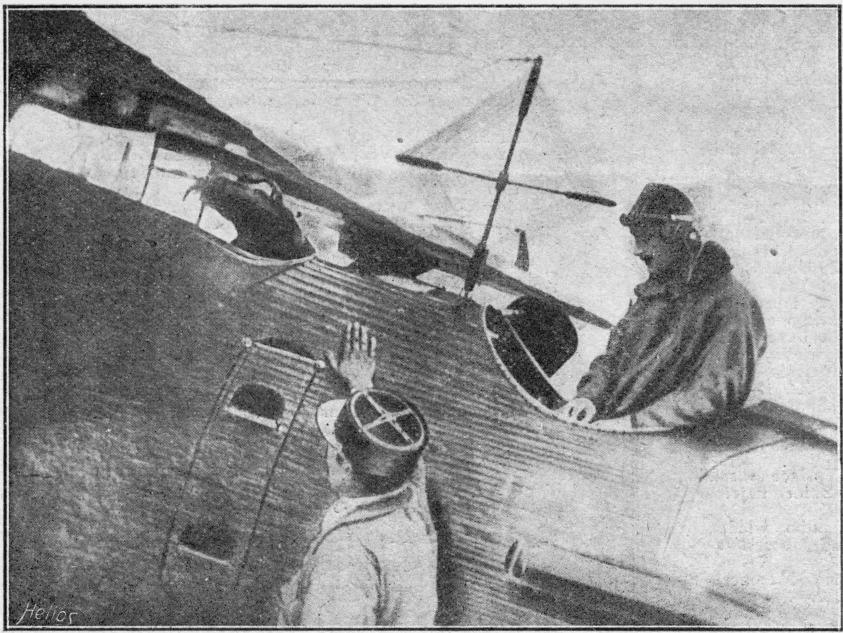
Dolly Robbins, wschodząca gwiazda filmu angielskiego.

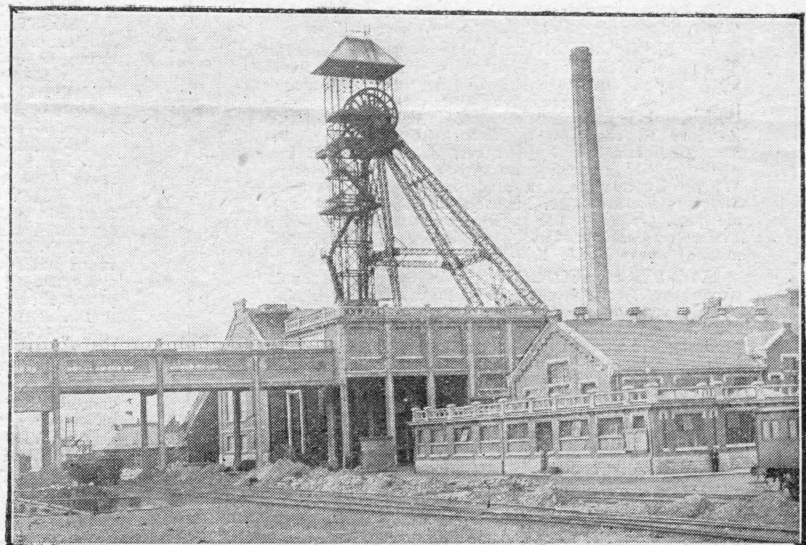
Wycieczka młodzieży polskiej szkół średnich do Bułgarii i Turcji, zorganizowana przez Dyrekcję Gimnazjum Państwowych. Podczas wycieczki odbędą się popisy w strojach ludowych.

Trener Robertson, który ćwiczy amerykańców, mających brać udział w I-grzyskach Olimpijskich w roku 1928.

Kierowanie samolotem za pomocą fal radiowych.

Widok szybu w Mons (Belgia) po wybuchu gazu.

Gdy u nas wiosna obfituje w pochmurne dni, na plaży w Palm Beach (Ameryka), panuje niezwykle gorąco. Urocze „girls” przy pierwszym śniadaniu w wodzie.

Widok londyńskiego Hyde-Parku, szczelnie zapelnionego podczas dni Wielkanocnych, które w Londynie odznaczyły się niezwykle ciepłą i pogodą.

Urocza nimfa wodna w Chiswich (Anglja) woli skakać niż kąpać się w zimnej jeszcze wodzie.

Anna Hickstson z baletu królewskiego w Sztokholmie, występuje obecnie w Paryżu, skąd uda się na występy do Ameryki.

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!
ZADĄĆ BEZPŁ. PROSPEKTÓW WARSZ. KREDYTOWA 1.

Najmodniejsze suknie wiosenne znajdujące się na wystawie B-ci Jabłkowskich.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie znasz wyjścia, napisz do mnie psychografologa Szyllera-Szkolnika, autora prac naukowych, redaktora pisma „Swit”. Wiedza tajemna. Nadeslij charakter pisma swój, lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, otrzymasz odemnie szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia, jak również odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie licz się z tym, co ludzie źli i głupi mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie nigdy o sobie nie znali i nie korzystali z moich rad, lecz weź pod uwagę posiadane przeze mnie protokoły i odezwy Towarzystw Naukowych Warszawy, najwybitniejszych powag świata lekarskiego i poważnej prasy. Wszystkim Czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” analizę wysyłam zamiast zł. 5.—, tylko za 2 zł. Osobiście przyjmuję od godz. 12 — 2 i 3 — 7 wiecz. Adresuj do mnie: Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Swit”, ul. Piękna 25.
Zeszyt pisma „Swit” Wiedza Tajemna, oraz katalog niezwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, na proszytke załączyć znaczek pocztowy. Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

WIEDZA DLA WSZYSTKICH!

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drugą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamówienie jednej — dwie, dwóch — cztery i t. d.

SZYLLER-SZKOLNIK: „Hypnotyzm! Sugestia! Telepatja!”, „Siła nasza wewnątrz nas”. Czy chcesz być silnym, energicznym? Chcesz, aby inni ulegali twojej woli? Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hipnotyzyera Szyllera-Szkolnika. Zawiera 98 rozdziałów: Historia hipnotyzmu. Jakim powinien być hipnotyzer. Jakie powinno być medium. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestia. Wpływ hipnotyzyera na medium. Uśpienie medium. Sugestia podczas snu. Sugestia na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nałogów. Zł. 7.—, W pięknej mocnej oprawie Zł. 10.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Praktyczny podręcznik chiromancji, fizjognomiki, frenologii, astrologii. Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych”. Wykwintne wydanie w pięknej płóciennnej, złotymi literami ozdobnej oprawie, z portretem autora i z wieloma ilustracjami w tekście. Bez oprawy Zł. 4.—, w oprawie Zł. 7.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Zwycięstwo w miłości”. Jak zdobyć miłość ukochanej osoby. Czary, amulety i talizmany starożytności i wieków średnich. Cenne wskazówki, rady i uwagi. Zł. 2.—

Z. IKR: Tajemnice i zagadnienia czarnej magii, spirytyzmu, hipnotyzmu i magnetyzmu. Wielka księga z mostwem ilustracji. Zł. 4.50.

ST. WOTOWSKI: „Magja, a czary”. — Treść: Tajemnice magii. Magja naturalna. Drogi wtajemni-

czania, ceremonjały i rytuały. Wskreszenie umarłych. Ewokacje miłości. Lekarstwo tajemnicze. Opętanie. Czarna magja. Sabaty i zaklęcia szatana. Larwy i demony. Oczarowanie i t. p. Księga zawiera 11 oryginalnych i ciekawych rycin. Cena Zł. 2.50.

„SZOŚTA I SIÓDMA KSIĘGA MOJZESZA”. Magiczno-sympatyczny skarb. Najobszerniejsze wydanie w dobrej oprawie, zaopatrzone pieczęciami. Około 500 stron. Cena Zł. 10.—

MISS CHASSE: Najnowszy sennik naukowy, ułożony na zasadzie rewelacji słynnego medium Miss Hasse. Z przedmową Szyllera-Szkolnika. Zł. 1.—

SZYLLER-SZKOLNIK: „Tajemnica powodzenia”. Jak żyć i postępować, by zdobyć zadowolenie moralne i zwycięsko przeciwstawić się losowi. 50 gr.

„SWIT”. Prenumerata na rok 1927y. Trzy cenne premie wynosi Zł. 10.—, Zeszyt okazowy i prospekty gratis. Na proszytke załączyć znaczek pocztowy.

ST. WOTOWSKI: „Tajemnice życia i śmierci”. Praca naukowa, obejmująca całokształt wiedzy okultystycznej i odsłaniająca rąbek zagadnienia życia pozagrobowego. W siedmiu rozdziałach. Zł. 1.—

DR. RADWAN-FRAGŁOWSKI: „Spotęgowanie woli”. Najnowsze metody sugestji. Rozwój zdolności, talentu i usuwanie strachu i złych przyzwyczajzeń. Całość 4 tomiki razem Zł. 1.—

BOSKO-CZARNOKSIĘŻNIK: „Tysiące sztuk czarodziejskich”. Tajemnice magii. Zbiór najciekawszych sztuk. Zł. 2.—

PRAWDZIWIY OGNISTY SMOK albo władza nad duchami niebios i piekiel oraz nad mocarstwami ziemi i powietrza. 3 zł.

ST. A. WOTOWSKI: „Tajemnice Masonerii i Masonów”. Z wielu ilustracjami. Zł. 2.—

DR. RAFAEL MABUZE: „Jak zostać hipnotyzerem”? Szerog cennych wskazówek z dziedziny

hipnotyzmu, sugestji i telepatji. Podręcznik praktyczny. Zł. 2.—

LEO: „Najnowszy sennik ilustrowany chaldejsko-asyryjski, ułożony z wróżb i dociekłań, najznakomitszych mędrców Wschodu, z dodatkiem różnych sposobów wróżenia. Zł. 1.—

DR. S. BREJER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłych, domowymi środkami, trawami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji i rycin. Cenne wskazówki, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej, płóciennnej oprawie. Cena Zł. 10.—

OTTO MULLER: „Najnowszy lekarz domowy”. Najbogatszy zbiór udoskonalonych starych i nowych środków domowych przyrodoleczniczych na wszelkie choroby. 550 cennych porad ilustr. Zł. 1.50.

DR. WYROBEK: „Choroby weneryczne”. Sposoby leczenia. Zapobiegania. Wielka księga. Mnóstwo ilustracji. Zł. 5.—

DR. JONDELOWITZ: „Poradnik lekarski dla mężczyzn i kobiet”. Choroby weneryczne. Zapobieganie. Leczenie. Zł. 1.—

PROF. DR. A. FOREL: „Zagadnienia seksualne”. W świecie nauk przyrodniczych, psychologii, higieny i socjologii. Dwa tomy. Wydanie nowe, powiększone. Z wieloma rycinami. Zł. 5.—

Wydawnictwo i Redakcja „SWIT”
Warszawa, Piękna 25, m. 12.
Konto P. K. O. 12454.

Ogłoszenie wyciąć i dołączyć do listu.